Bidrag till kännedom om de skandinaviska tabanidernas utbredning (Dipt.)

Ur förteckningen över mina tabanider anför jag härmed en del uppgifter. Särskilt kan nämnas två fynd av den sällsynta arten *Tabanus glaucopis* Mg.

Chrysozona crassicornis Wahlb. Ly. lpm. Sorsele by Ranktjärnmyren.

Ch. pluvialis L. Gtl. Etelhem; Sm. Korsberga; Sorsele by, Njokttjärn, Risnäs, Vännäs, Örnäs, ♂ Krb. l. Ryssby.

Chrysops coecutiens L. Korsberga.

Ch. divaricatus Lw. Korsberga.

Ch. nigriceps Zett. Ly. lpm. Ammarnäs snöfält 1/8 57, Kaissats snöfält 15/7 56; Sorsele by 7/7, 24/7, 27/7 31, ♂ Lu. lpm. Luspebryggan turiststuga 12/7 28; Sorsele by Galgatmyren 27/7 31.

Ch. pictus Mg. Korsberga.

Ch. relictus Mg. Ly. lpm. Blattniksele; Ög. Bona; Ög. Borensberg; Öl. Högsby; Sm. Lemnhult; Sorsele by, Njokttjärn, Hällnäs Peruken, Sejaur, Stensundsforsen, ♂ Sm. Nye Täppesås.

Hybomitra arpadi Szil. Ryssby 27/6 25; Sorsele 8/7 29, Bure 25/7 31, Sorsele by Fäbodavan 11/7 59, Laisälvsbron 11/7 59, Svarthällan flygget 23/6 59, Svarttjärn äng vid sjön 26/6 59, Vallnäs 19/7 31.

H. aterrima Mg. Ammarnäs Fårkammaren reg. conif. 6/7 62, Karsbäcken reg. conif. 16/7 56, St. Jobbo reg. arc. 10/7 56, St. Jobbo reg. bet. 10/7 56, Tjulträsk Nolpen reg. bet. 19/7 21; Korsberga Traneryd Fallhagen 14/6 26; Norge Helgeland Hattfjelldal ängsbjörkskog med *Geranium silvaticum* reg. bet. 20/7 65; Norge Mo i Rana Åenget reg. conif. 16/7 66; ♂ Norge Hattfjelldal ängsbjörkskog reg. bet. 20/7 65.

H. bimaculata Mg. Sdm. Mariefred; Ryssby Selleberg; Sorsele Svarthällan odlingen.

H. borealis Mg. Ammarnäs; Korsberga; Lemnhult; Norge Hattfjelldal ängsbjörkskog med *Geran. silv.* reg. bet. 20/7 65.

H. conformis Frey. Ammarnäs St. Jobbo reg. bet. 10/7 56; Vb. l. Jörn Stavträsk; Korsberga; Ryssby; Sorsele Gillisnole, Karlsten, Skansnäs, Svarthällan bergskogen 25/6 59, finjorden 22/6 59, flygget 15/7 52, 23/6 59; Sm. Turinge; Vg. Töreboda; Ög. Åtvidaberg.

H. distinguenda Verr. Vrml. Brunskog Edane.

H. fulvicornis Mg. Ammarnäs Näsberget finjorden 19/7 58; Sm. Bexeda; Ryssby; Sorsele Gargnäs, Robmon, Svarthällan bergskogen 25/6 59, flygget 23/6 59, 15/7 52, odlingen 25/6 59, ♂ Sorsele Njunnisvare.

H. lapponica Wahlb. Sorsele 1920, 1951, Hällnäs 1954.

H. lurida Fall. Korsberga; Sorsele Karlsten, Njunnisvare, ♂ Ammarnäs N sidan rikäng 13/7 31; Ryssby; Sorsele.

H. montana Mg. Korsberga; Linköping; Sorsele.

H. montana flaviceps Zett. Ammarnäs N sidan rikäng; Blattniksele forsraning; Sorsele.

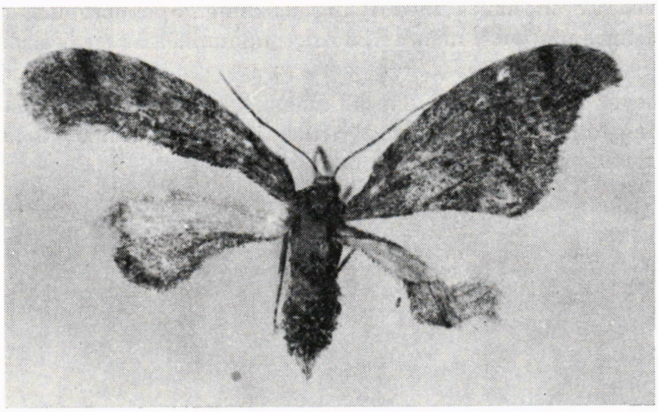
H. nigricornis Zett. Ammarnäs Vitnjeln reg. subarct. 30/7 57, ♂ Ammarnäs Vitnjeln reg. subarct. 30/7 57; Sorsele Vännäs Hemfjället 18/7 31.

H. mühlfeldi Brau. Sdm. Mariefred Mörtsjön 9/7 50.

H. polaris Frey Sorsele Bjettarpakte 26/7 31.

H. tarandina L. Sorsele Burevägen, Jeriudden.

Atylotus fulvus Mg. Lemnhult; Ryssby; Sorsele, ♂ Töreboda; Öland.

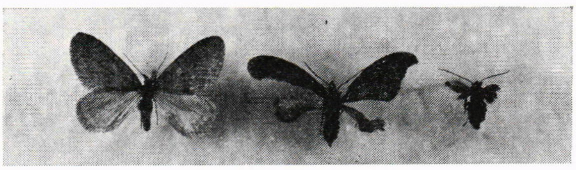

Fig. 1. *Operophtera brumata* L. Above, winged ♀; below, the same, surrounded by normal ♂ and ♀. All specimens from Uppland: Stockholm, Lövsta, 19.10. 1970. Hans Hellberg phot.

A. plebejus Fall. Korsberga; Ryssby.
A. rusticus L. Öl. Gärdslösa.
A. sublunaticornis Zett. ♂ Ammarnäs Tjulträsk Rödingvik reg. subarct. 21/7 57, Vitnjeln reg. subarct. 30/7 57; Sorsele 3/7 54, 21/7 31.
Tabanus bovinus L. Gtl. Kneippbyn; Sdm. Södertälje; Lemnhult Högatorps ängar.
T. bromius L. Brunskog; Ryssby; Ög. Slaka Tollstorp; Vrml. Älvsbacka, ♂ Ryssby.
T. glaucopis Mg. Mariefred Mörtsjön 9/7 50; Sm. Myresjö 20/7 22.
T. maculicornis Zett. Kalm. l. Hjortekrog; Korsberga, ♂ Brunskog; Sm. Härlunda; Kneippbyn; Ryssby Selleberg.
T. sudeticus Zell. Ryssby.

Bjettarpakte, Hemfjället, Näsberget, Peruken och Svarthällan är s.k. flyggberg vid Vindelälven.

Sven Gaunitz

Bevingad hona av *Operophtera brumata* L.

Vid fångst med pannlampa den 19 okt. 1970, fann jag på en björkstam något som liknade en Operophtera-hane med ofullständigt utvecklade vingar. Av kanske »humanitära» skäl hamnade den i fångstburken. Vid närmare granskning slogs jag av den för en hane onaturligt tjocka bakkroppen. Senare bekräftade Stig Torstenius och Bert Gustavsson mina misstankar, att det troligen rörde sig om en Operophtera brumata-hona med nästan utbildade vingar.

Kroppen är en honas med äggläggningsrör samt honans något tunnare antenner,

medan vingarna är en hanes med tydlig teckning. Spekulationer i någon sorts gynandromorfism har gjorts, men det slutliga utlåtandet är en hona med en hanes vingar.

Skat Hoffmeyer nämner i »De danske målere» honor av O. brumata och fagata med längre vingstumpar, men en frostfjärilshona med normala vingar, låt vara ej fullt utpumpade, har jag inte hört talas om tidigare.

Håkan Elmquist